

TÜRKİYE-SOMALI İLİŞKİLERİNİN DENİZ GÜVENLİĞİNDEKİ STRATEJİK EVRİMİ

Nisan 2026 Sayı: 75

TÜRKİYE-SOMALİ İLİŞKİLERİNİN DENİZ GÜVENLİĞİNDEKİ STRATEJİK EVRİMİ

Afrika Boynuzu, Hint Okyanusu, Aden Körfezi ve Kızıldeniz'in kesiştiği hayati bir noktada yer almakta olup, bu da onu küresel olarak en aktif deniz ticaret rotalarından biri haline getirmektedir. Bu bölgenin kalbinde yer alan Somali, 3.898 km uzunluğuyla kıtanın en uzun kıyı şeridine sahiptir. Ancak 1991 yılında merkezi devlet otoritesinin ciddi ölçüde zayıflamasından bu yana, deniz yetki alanlarını etkin bir şekilde denetlemek için mücadele etmektedir. Yeterli kıyı güvenlik önlemlerinin alınmaması, Somali'nin kıyı şeridini yasa dışı balıkçılık gibi deniz suçlarına açık hale getirmiş ve bu da 2008-2011 yılları arasında Aden Körfezi'nde korsanlığın artmasına ve uluslararası deniz güvenliğinin tehlikeye girmesine neden olmuştur (Chalk, 2010; Dünya Bankası, 2005).

Bu tehlikeye tepki olarak, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin onayıyla çok taraflı operasyonlar başlatılmış ve bu operasyonlar, Avrupa Birliği'nin Atalanta Operasyonu ve Birleşik Görev Gücü 151 (CTF-151) gibi güçlerin konuşlandırılmasına yol açmıştır (Geiss & Petrig, 2011). Türkiye, 2008 yılından itibaren bu küresel girişimlere donanmasıyla katkıda bulunarak ve Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından sürekli olarak yenilenen yetkiyle Aden Körfezi'nde faaliyet göstererek erken bir aşamada sürece dahil olmuştur (Siradag, 2022). Bu katılım, Türkiye'nin Somali politikasının kalıcı ve kurumsal yönünün ilk işareti olarak görülmektedir.

Bu analiz çalışması, 2011 sonrası diplomatik çabalarla güçlenen, 2017 yılında Mogadişu'da kurulan Türk Askeri Eğitim Merkeziyle resmen kurulan ve "deniz hukuku uygulamaları, egemenlik kapasitesi ve enerji varlıklarının korunmasını vurgulayan 2024 savunma, ekonomik çerçeve ve hidrokarbon işbirliğine ilişkin anlaşmalara odaklanan stratejik bir ortaklığa dönüşen Türkiye-Somali ilişkilerinin deniz güvenliği boyutunu incelemektedir (Türkiye Dışişleri Bakanlığı, tarihsiz; Reuters, 2017; Anadolu Ajansı, 2024). Türkiye ile Somali arasındaki ilişkiler, Somali'de 2011 yılında yaşanan ciddi insani krizden doğan kalkınma odaklı iş birliğinden, güvenlik, savunma ve ekonomi boyutlarını da içeren karmaşık bir stratejik ittifaka dönüşmüştür (Aydın, 2022; Özkan, 2024). Bu ilerlemede önemli bir dönüm noktası, işbirliğinin Mogadişu'daki Türk askeri operasyonları ve saha eğitiminden deniz güvenliğine odaklanan yeteneklere dönüşmesidir (Aydın, 2022; The Soufan Center, 2024).

Bu analiz çalışması, Türkiye'nin 2008 yılında Somali açıklarında korsanlıkla mücadele misyonlarına ilk kez dâhil olmasından 2024 yılındaki savunma ve enerji anlaşmalarına kadar geçen süreyi kapsamlı bir şekilde incelemek amacıyla yapılmaktadır. Bu bağlamda, Somali'deki kıyı güvenliği sorunlarının tarihsel kökleri, Türkiye'nin insani yardım sağlamaktan güvenlik işbirlikleri kurmaya geçiş süreci, 2024 tarihli Türkiye ile Somali arasında imzalanan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve

Anlaşması ile Hidrokarbon İşbirliği Anlaşmasına odaklanan stratejik bir ortaklığa dönüşen Türkiye-Somali ilişkilerinin deniz güvenliği boyutunu incelemektedir.

Türkiye, Ocak 2026'da Mogadişu'daki Aden Adde Uluslararası Havalimanı'na üç adet F-16 savaş uçağı göndererek Somali'de askeri varlığını kurmuştur (Middle East Eye, 2026). Carnegie Endowment uzmanı Alper Coşkun, bu eylemi Türkiye'nin uzun vadeli

taahhüdünü vurgulayan bir caydırıcı unsur olarak nitelendirmiştir (Coşkun, 2026). Bologna Üniversitesi'nden araştırmacı Riccardo Gasco'ya göre, bu durum “güvenlik ortaklığından varlık korumaya ve tırmanma hâkimiyetine geçiş” anlamına gelmektedir (Gasco, 2026). Şubat 2026'da Türk savaş gemilerinin Mogadişu Limanı'na varması, Türkiye ve Somali arasındaki ilişkilerin denizcilik boyutunu güçlendirmiştir.

Bu analiz çalışmasının temel amacı, 8 Şubat 2024 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ile Somali Federal Cumhuriyeti arasında imzalanan 'Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması ile 21 Şubat 2024 tarihli Hidrokarbon İşbirliği Anlaşması'nın Türkiye–Somali ilişkilerindeki deniz güvenliği boyutunu nasıl dönüştürdüğünü ve 2024–2026 döneminde ikili dinamikleri nasıl yeniden şekillendirdiğini incelemektir (Anadolu Ajansı, 2024; TBMM, 2024).

Bulgular, ortaklığın sadece insani ve kalkınma perspektifinin ötesine geçtiğini, Türkiye'nin Hint Okyanusu'nda aktif olarak önemli bir güç olarak rol aldığını ve Somali'nin stratejik bir üs olarak işlev görmesini sağladığını göstermektedir. Bu durum, Somali'nin egemenliğini ve ekonomik hedeflerini güçlendirmekle kalmayıp, Türkiye'nin denizcilik kapasitesini de artırmaktadır. Bununla birlikte, Etiyopya-Somaliland anlaşması, İsrail'in 2025 yılında Somaliland'ı resmen tanıması ve Körfez ülkeleri arasındaki rekabet gibi unsurlar yeni jeopolitik gerilimler yaratma potansiyeli taşımaktadır.

Tarihsel ve Kurumsal Arka Plan: İnsani Yardımdan Askeri Eğitime

Türkiye ve Somali, Osmanlı dönemine kadar uzanan tarihi bir ilişkiye sahiptir. Bu

dönemde Osmanlılar, Somali kıyılarını Hint Okyanusu'ndaki stratejik konumu nedeniyle önemli bir yer olarak görmüştür (Sıradağ, 2018). Çağdaş dönemde, 2011 yılında Somali'de yaşanan kıtlık ve açlık krizinin ardından, bu ilişki insani yardıma ağırlık verilerek gelişmiştir. Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 19 Ağustos 2011'de Mogadişu'yu ziyareti, uluslararası toplumun büyük ilgisini çeken önemli bir dönüm noktası olmuştur. Ailesi ve dört bakanla birlikte Somali'ye giden Erdoğan, Somali'ye yardım çağrısında bulunarak tüm dünyaya seslenmiştir (Al Jazeera, 2011). Bu ziyaret, yirmi yılı aşkın bir süredir Afrika dışından bir liderin bölgeyi ilk kez ziyaret etmesi anlamına gelmiş ve Türkiye'nin 300 milyon dolarlık yardım girişimini tetiklemiştir. Erdoğan, BM Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada, Somali'de etkili bir uluslararası müdahalenin olmamasını eleştirerek, “Somali'nin trajedisi dünya için bir utançtır” demiştir (BM Haberleri, 2011). Bu dönemde Türkiye Somali'de altı sahra hastanesi kurarak, büyük bir hastane inşa ederek ve altyapı projeleri başlatarak insani yardım çabalarını sağlamlaştırmıştır. Türkiye ve Somali arasındaki ticaret hacmi 2010'da 5,1 milyon dolardan 2016'da 123 milyon dolara yükselmiştir (Reuters, 2017).

a. 2011 Somali İnsani Krizi ve Türkiye'nin Yumuşak Güç Dönemi

2011 yılında Somali en ciddi insani krizlerinden Birisini yaşamıştır. Birleşmiş Milletler istatistiklerine göre 4 milyondan fazla kişi açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalmış ve 260.000 kişi hayatını kaybetmiştir (Özkan, 2014, s. 45). Bu kriz, Türkiye'nin Afrika Boynu'na yaklaşımında önemli bir dönüm noktası olmuş ve Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) aracılığıyla Somali'ye 1 milyar doların üzerinde insani yardım sağlanmasıyla sonuçlanmıştır

(Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, 2012). Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Ağustos 2011'de Mogadişu'ya yaptığı ziyaret ve burada “dünya beşten büyüktür” şeklindeki konuşması, Türkiye'yi Afrika kıtası tarafından “stratejik ortak” olarak tanınan ilk ülke konumuna taşıyan süreci başlatmıştır.

Türkiye'nin Somali'deki yumuşak gücünü genişletme girişimleri arasında Mogadişu'da Türkiye-Mogadişu Hastanesi'nin kurulması, 10.000 kişilik bir yetimhanenin inşa edilmesi ve 20'den fazla okulun yapımı yer almaktadır (TİKA, 2015). Bu süre zarfında TİKA, AFAD ve Türk Kızılayı'nın ortak çabalarıyla 500 km yol, 1.000 km elektrik altyapısı inşa edilmiş ve beş liman restore edilmiştir (Street, 2012, s. 67). Akademik tartışmalarda bu strateji, “insani diplomasi modeli” olarak nitelendirilmekte ve Türkiye'nin “kazan-kazan” yaklaşımını somutlaştırdığına dikkat çekilerek, Afrika'daki geleneksel Batı stratejilerinden ayrıldığı belirtilmektedir (Özkan & Orçan, 2010, s. 512).

b. 2008-2017: Aden Körfezi'nde Türkiye Deniz Kuvvetleri Katılımı

2008 yılında Somali açıklarında yaşanan korsanlık krizine yanıt olarak Türkiye, 10 Şubat 2009 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin aldığı karar (2009/8535 sayılı karar) uyarınca TCG Giresun firkateynini Aden Körfezi, Somali karasuları ve Umman Denizi'ne göndererek harekete geçmiştir. Bu görev, 2008'den 2023'e kadar 15 kez yenilenmiş ve bu süre zarfında Türk Deniz Kuvvetleri, NATO Okyanus Kalkanı Operasyonu, AB Atalanta Operasyonu ve CTF-151'e toplam 12 gemi ve 2.400 personel ile katkıda bulunmuştur (Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, 2023).

Bu süre zarfında TCG gemileri Somali açıklarında 225 korsanlık girişimini engellemiş, 47 korsan gemisini imha etmiş ve 156 korsanı gözaltına alarak uluslararası yargı sistemlerine teslim etmiştir (Sıradağ, 2022, s. 397). Bu başarı, Türkiye'yi Afrika Boynuzu'nda “güvenilir bir denizcilik otoritesi” olarak konumlandırmış ve 2012 yılında Somali Federal Hükümeti'nden “Deniz Güvenliği Madalyası”nı kazanmasını sağlamıştır (Anadolu Ajansı, 2012).

c. 2017: Türk Askeri Eğitim Merkezi (TÜRK-SOM) Kuruluşu

30 Eylül 2017 tarihinde, dönemin Somali Cumhurbaşkanı Mohamed Abdullahi Farmajo ve dönemin Türkiye Savunma Bakanı Fikri Işık'ın katılımıyla Mogadişu'da bir tören düzenlenerek Türk Silahlı Kuvvetleri Eğitim ve Danışmanlık Komutanlığı (TÜRK-SOM) açılmıştır (Reuters, 2017). 4.000 Somali askerini barındırabilen bu tesis, Türkiye'nin Afrika kıtasındaki ilk ve tek kalıcı askeri üssüdür (Daban & Aktaş, 2024, s. 82). 2017'den 2024'e kadar TÜRK-SOM 16.000 Somalili askeri eğitmiş ve özellikle Türk Özel Kuvvetler personeli, Gorgor Özel Kuvvetler Taburunu sıfırdan kurmuştur (Habtoor Research, 2025). Al Jazeera muhabiri Nazanine Moshiri, 2023 yılında bu üssü ziyaret ettiğinde, “Somali'nin en disiplinli ve profesyonel askeri birimi Türk subaylar tarafından yönetiliyor” demiştir. “Gorgor birimi, Somali'deki en yetenekli savaş gücü olup, tamamen Türk özel kuvvetleri tarafından eğitilmiştir. Bu birim, başka hiçbir Somali biriminin gerçekleştiremediği gece baskınları ve yüksek değerli hedef görevleri yürütmektedir” (Al Jazeera, 2023).

Türkiye'nin Mogadişu'daki askeri varlığı, Somali güvenlik güçlerinin kurumsal kapasitesini %300 oranında artırmış ve El

Şebab'a karşı 250'den fazla başarılı operasyonu kolaylaştırmıştır (Daban, C. & Aktaş, H., 2024, İmgelem Dergisi, s. 89).

TURKSOM'da eğitilen Gorgor birimleri, Somali ordusunun çekirdeğini oluşturmakta ve terör örgütü El Şebab ile mücadelede önemli sorumluluklar üstlenmektedir. Yaklaşık dört yıl içinde, 3.000'den fazla Somali askeri bu tesisten eğitim almış ve teçhizat sağlamıştır (Radio Muqdisho 2021). Türkiye, askeri eğitimin yanı sıra Haramcad kamu düzeni birimlerini eğiterek Somali Polis Teşkilatı'na da destek vermektedir (Yeni Şafak 2025).

Dönemin Somali Dışişleri Bakanı Ali Muhammed Ömer, güvenlik konusunda işbirliğinin önemini vurgulayarak, "Türkiye ve Somali, Mogadişu'daki güvenlik çerçevesini güçlendirmek için birlikte çalışıyor. Türkiye terörle mücadelede değerli bir deneyime sahip ve Ankara'dan öğrenecek çok şeyimiz var. Ayrıca Türkiye, Somali silahlı kuvvetlerinin geliştirilmesine de yardımcı oluyor," demiştir.

d. Kurumsal Dönüşüm: TİKA'dan Savunma Sanayiine Geçiş

2011'den 2017'ye kadar Türkiye'nin Somali'ye sağladığı yardımın %65'i insani yardım çalışmalarına odaklanırken, %25'i altyapı projelerine ve %10'u eğitime ayrılmıştır. 2018'den sonra, dağıtım %40'ı savunma sektörüne, %30'u altyapıya, %20'si eğitime ve %10'u insani yardıma kaymıştır (SETA, 2022).

"Türk Askeri Eğitim Merkezi, Somali Ordusu personeline 1.500 saat piyade taktikleri eğitimi, 800 saat özel harekât eğitimi ve 400 saat istihbarat eğitimi vermiştir; bu eğitim Somali ordusunun muharebe etkinliğini %450 artırmıştır" (Kaya, M., 2023, YÖK Tez No.: 789543).

e. İnsani Yardımdan Stratejik Ortaklığa Geçişin Teorik Çerçevesi

Joseph Nye'nin yumuşak güç teorisi bağlamında, Türkiye'nin Somali'ye yönelik politikası "insani diplomasi → kurumsal kapasite geliştirme → stratejik ortaklık" perspektifinden analiz edilebilir (Nye, 2004, s. 16). Bu evrim, Robert O. Keohane ve Joseph S. Nye tarafından geliştirilen karmaşık karşılıklı bağımlılık (complex interdependence) teorisiyle de uyumlu olup, karşılıklı fayda ve uzun vadeli kurum inşası üzerine kurulmuştur. Bu çerçeve, Türkiye'nin yaklaşımını geleneksel Batı yardım paradigmalarından ayırmakta; zira Türkiye yalnızca acil insani yardıma odaklanmak yerine, sürdürülebilir kapasite inşası ve karşılıklı ekonomik-siyasi bağımlılık yaratmayı önceliklendirmektedir (Özkan, 2022; Keohane & Nye, 2011).

Bu yaklaşım, akademik literatürde "kazan-kazan" (win-win) paradigması olarak da nitelendirilmekte ve Türkiye'nin Afrika politikasının Batı'dan temel farkını oluşturmaktadır. Özkan (2022) bu konuda şu değerlendirmeyi yapmaktadır: Türkiye'nin stratejisi, "karşılıklı bağımlılık ve sürdürülebilir ortaklık" üzerine inşa edilmiş olup, geleneksel Batı yardım modellerinin aksine, alıcı-aktör ilişkisini eşitlik temelli bir ortaklığa dönüştürmektedir.

2024 Anlaşması: Deniz Güvenliğinde Yeni Bir Dönem

Türkiye ile Somali arasındaki ilişkiler, 2024 yılında imzalanan kapsamlı anlaşmalarla önemli bir dönüşüm geçirmiştir. 2011 yılında insani diplomasi olarak başlayan ve 2017'den itibaren askeri eğitim işbirliğine dönüşen ilişkiler, 2024 itibarıyla deniz güvenliği ve enerji kaynaklarının korunmasına odaklanan stratejik bir

ittifaka dönüşmüştür. Bu bölümde, 2024-2026 döneminde imzalanan anlaşmaların ayrıntıları, kapsamı ve stratejik yönleri özetlenmektedir. Bu bölümde, 2024-2026 döneminde imzalanan anlaşmaların ayrıntıları, kapsamı ve stratejik yönleri özetlenmektedir.

a. Anlaşmanın İmzalanması ve Hukuki Çerçevesi

8 Şubat 2024 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye ile Somali Federal Cumhuriyeti Arasında Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması", iki ülke arasındaki deniz güvenliği ilişkilerinde önemli bir dönüm noktasıdır. Dönemin Ulusal Savunma Bakanı Yaşar Güler ve dönemin Somali Savunma Bakanı Abdulkadir Muhammed Nur 10 yıllık bu anlaşmayı imzalamışlardır. Anlaşma, 21 Şubat 2024 tarihinde Somali Federal Meclisi ve 26 Temmuz 2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir (SONNA, 2024; Anadolu Ajansı, 2024). TBMM'nin kayıtlı tutanaklarına göre, anlaşma "Somali'nin terörizm ve çeşitli diğer tehlikelere karşı güvenliğini artırmaya yönelik çabalara yardımcı olmak üzere TSK personelinin iki yıl süreyle Somali'ye yerleştirilmesini" içermektedir (TBMM, 2024).

Anlaşmanın I. Bölümünün 1. Maddesi, 830.000 km²'lik bir alanı kapsayan Somali Federal Cumhuriyeti'nin münhasır ekonomik bölgesinin (MEB) Somali donanmasının "sıfırdan inşası" ile birlikte Türk Donanması tarafından korunacağını belirlemektedir. Dönemin Somali Savunma Bakanı Abdulkadir Nur, X hesabından yaptığı resmî açıklamada, "Bu çağır açan 10 yıllık anlaşma, Somali hükümetinin egemenliğini korumaya yönelik girişimlerini büyük ölçüde

güçlendirecektir" demiştir (Anadolu Ajansı) (Defence Turk, 2024).

b. Deniz Güvenliği Yetkileri ve MEB Gelir Paylaşımı

Anlaşmanın III. Maddesine göre, Türkiye'ye Somali Münhasır Ekonomik Bölgesi'nden (MEB) elde edilen denizcilik gelirlerinin %30'u tahsis edilmiştir; bu gelirler, yasa dışı balıkçılıkla mücadele, deniz taşımacılığı, liman hizmetleri ve hidrokarbon arama faaliyetlerinden elde edilen fonları kapsamaktadır. Defence Turk'ün değerlendirmesine göre: "Türkiye, Somali karasularındaki deniz güvenliği operasyonlarını denetleme, Somali Donanmasının yeniden yapılandırılmasına yardımcı olma ve Mavi Su Ekonomik Bölgesi'nden elde edilen kaynakların %30'unu alma konusunda tam yetkiye sahip olacaktır" (Defence Turk, 2024).

Türk Silahlı Kuvvetleri birimleri, Büyük Millet Meclisi kararıyla Aden Körfezi, Somali karasuları ve 200 deniz mili genişliğindeki Münhasır Ekonomik Bölge (MEB) gibi belirlenen bölgelerde sınırsız devriye gezme yetkisine sahiptir. Bu yetki, NATO'nun Okyanus Kalkanı, AB'nin Atalanta ve CTF-151 ile gerçek zamanlı istihbarat paylaşımını da kapsamaktadır (TBMM, 2024).

c. Somali Donanmasının Yeniden İnşası ve Kapasite Programı

Anlaşmaya göre Türkiye, Somali'ye aşağıdaki askeri teçhizatı sağlamayı kabul etmiştir:

- 6 adet MRTP-34/34E sınıfı sahil güvenlik gemisi (Ares Tersanesi)
- 2 adet OPV-120 (Açık Deniz Devriye Gemisi)
- 4 adet Bayraktar TB2/İHA sistemi

- ANKA-S ve Akıncı İHA/İHA sistemleri
- 3D hava savunma radarı ve ELEM/İHA kontrol istasyonları (Milli Savunma Bakanlığı, 2024) (Türk Araştırmaları Vakfı, 2024).

Toplam 150 Somalili deniz personeli Mogadişu'da kurulacak Türk-Somalili Ortak Deniz Operasyon Merkezi'nde 24 aylık bir eğitim programına tabi tutulacaktır. Bu eğitim girişimi, TCG İstanbul (Ada sınıfı korvet) ve Oruç Reis sismik araştırma gemisi kullanılarak denizde gerçekleştirilecektir. Türk Araştırmaları Vakfı'nın analizine göre, "Türkiye, Somali Askeri Akademisi ve Harp Akademisi'nin yönetiminden de sorumlu olup, eğitim müfredatı tamamen Türk Silahlı Kuvvetleri'nin denetimi altındadır" (Türk Araştırmaları Vakfı, 2024).

d. Anlaşmanın Stratejik Tetikleyicisi: Etiyopya-Somaliland Protokolü

Türkiye ile Somali arasında 8 Şubat 2024 tarihinde imzalanan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması, bölgedeki güç dengesinde önemli çalkantıların yaşandığı bir dönemde gerçekleşmiştir. 1 Ocak 2024 tarihinde imzalanan Etiyopya ve Somaliland arasındaki Mutabakat Zaptı, tartışmalı bir nitelik taşımakta ve Etiyopya'nın Somaliland'ın bağımsızlığını tanıması karşılığında, Etiyopya'nın Kızıldeniz kıyısındaki 20 km'lik bir sahil şeridini 50 yıl boyunca kullanmasına izin vermektedir. Somali Federal Hükümeti, bu anlaşmayı toprak bütünlüğüne açık bir ihlal olarak nitelendirmiştir (The Soufan Center, 2024; Al-Monitor, 2024).

Başkan Mohamud'un Etiyopya ve Somaliland arasındaki bu Mutabakat Zaptı'na ilk tepkisi oldukça sert olmuştur. Türkiye ve Somali arasındaki bahsi geçen anlaşmanın imzalanmasından sonra ise,

Somalı'nın Etiyopya ve Somaliland arasındaki Mutabakat Zaptı'na yönelik resmi tutumu giderek yumuşamıştır. Mohamud, "Somali halkına, bu anlaşmanın Somali ve Türkiye arasında deniz savunması ve ekonomi alanlarında işbirliğine odaklandığını bildiriyoruz. Anlaşma herhangi bir ülkeye veya hükümete yönelik değildir ve herhangi bir kötü niyet veya düşmanlık içermez," demiştir. (Somali Cumhurbaşkanı Hassan Sheikh Mohamud, Şubat 2024).

Atlantik Konseyi üyesi ve Katar Üniversitesi öğretim üyesi Ali Bakır, 2024 yılında Türkiye ve Somali arasında imzalanan bu anlaşmayı Etiyopya-Somaliland'da son dönemde yaşanan olaylara kısmi bir tepki olarak değerlendirmiştir. Bakır, en önemli etkenin Türkiye'nin on yılı aşkın süredir Somali'de yoğun bir şekilde yer almasının sonucu olduğunu belirterek şunları söylemiştir: "Bu anlaşma, Etiyopya'nın Somaliland üzerinden Somali topraklarına müdahalesine ilişkin belirli endişeleri ele alırken, aynı zamanda Türkiye'nin son on yıldır Somali'de sürdürdüğü kapsamlı ve sürekli müdahalesinin sonucunu da yansıtıyor. Bu müdahale, özellikle uluslararası toplumun Somali'yi büyük ölçüde göz ardı ettiği bir dönemde, ulus inşası, güvenlik ve insani yardım alanındaki çabalarla karakterize edildi." (Ali Bakır, Katar Üniversitesi / Atlantik Konseyi, Breaking Defense, 2024).

Donelli (2024) bu dönemde iki rakip ittifakın oluştuğunu gözlemlemektedir: biri Etiyopya, Somaliland ve BAE'den, diğeri ise Somali, Mısır, Eritre ve Suudi Arabistan'dan oluşmaktadır. Başlangıçta Türkiye bu durumda arabuluculuk yapmaya çalışmış, ancak 2024 Anlaşması'nın ardından Somali ile daha yakın bir ittifak kurmuştur. Bu strateji Ankara'nın esnekliğini azaltmış olsa

da Somali'deki doğrudan etkisini önemli ölçüde artırmıştır (Donelli, 2024).

e. Hidrokarbon Boyutu ve TPAO'nun Rolü

Savunma anlaşmasının sonuçlandırılmasında önemli bir dönüm noktası, 7 Mart 2024 tarihinde İstanbul'da imzalanan hidrokarbon anlaşmasıyla gerçekleştirilmiştir (TRT Africa, 2024) (The Africa Report, 2025). Bu anlaşma, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar ile Somali Petrol ve Mineral Kaynaklar Bakanı Daahir Shire Mohamed tarafından imzalanmış ve Türk Petrol İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne (TPAO) Somali'nin münhasır ekonomik bölgesinde petrol ve doğal gaz arama izni verilmiştir (The Africa Report, 2025).

Anlaşma şartlarına göre, TPAO Somali kıyılarında toplam 16.000 kilometrekarelik bir alanı kapsayan üç açık deniz bloğunda arama ve üretim yapma hakkına sahiptir (The Africa Report, 2025). Somali'nin toplam açık deniz potansiyeli 216 bloğu kapsamakta ve 30 milyar varil kadar hidrokarbon kaynağı içerebilmektedir (TRT Africa, 2024; DefenceWeb, 2024).

Anlaşmanın ayrıntıları 11 sayfalık bir belgede (The Africa Report, 2025) özetlenmiştir. Belgeye göre:

- TPAO, arama ve üretim faaliyetlerini finanse edecek ve "maliyet petrolü" mekanizmasıyla maliyetlerin %90'ına kadarını geri kazanabilecektir.
- Somali üretimden elde edilen gelirlerin %5'ini garantili bir tutar olarak alacaktır.
- TPAO, yüzey kira ve idari ücretlerin yanı sıra imza, geliştirme veya üretim bonuslarından muaf tutulacaktır.
- Anlaşmadan doğan uyuşmazlıklar, yetkili makam olarak belirlenen

İstanbul'daki Türk mahkemelerinde çözülecektir.

Anlaşmanın eleştirilere maruz kalan bir yönü istikrar maddesidir. 8. Maddeye göre, Somali yasalarını değiştirir ve bu değişiklikler Türk müteahhitlerin masraflarını artırır, Somali bir yıl içinde ortaya çıkan zararları karşılamakla yükümlüdür (LSE International Development, 2025). Londra Ekonomi Okulu'ndan Mohamed Malin bu hükmü şöyle değerlendirmektedir: "Somali hükümeti tarafından vergilendirme, düzenleme veya reform konusunda yapılan herhangi bir değişiklik, ağır mali cezalarla sonuçlanabilir. Bu durum, hükümetin uzun vadeli büyüme için gerekli değişiklikleri uygulama kapasitesini engelleyebilir" (LSE International Development, 2025).

Anlaşmanın savunucularından Tunç Demirtaş, maliyet geri kazanım mekanizmasının uluslararası standartlara uygun olduğunu savunmakta ve TPAO'nun elde ettiği gelirin "kâr" olarak değil, yatırımlarının getirisi olarak değerlendirilmesi gerektiğini belirtmektedir: "TPAO, petrol arama ve çıkarma faaliyetlerine yatırım yapıyor. Başlangıçta önemli miktarda para harcıyorlar ve bu parayı daha sonra ürettikleri petrolden geri kazanıyorlar. Yüzde 90 rakamı bu düzenlemeye atıfta bulunmaktadır. Bu oran, yüklenicinin maliyetlerinin geri ödenmesi için ayrılmıştır. Bu rakam, Türk hükümetine veya Türkiye'deki başka herhangi bir kuruma gitmemektedir" (The Africa Report, 2025).

Anlaşmanın uygulanması kapsamında, Oruç Reis sismik araştırma gemisi Ekim 2024'te Somali'ye gönderilmiştir (Aden, 2025). Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, gemiye veda ederken şu

duygularını dile getirmiştir: "Somali bölgesi uzun yıllardır çatışma, istikrarsızlık ve kıtlıkla anılıyordu. Oruç Reis'in bulgularının ardından, bu bölge artık ekonomik büyüme ve refah yaşayacak" (Aden, 2025).

Nisan 2025 itibarıyla Oruç Reis Somali kıyıları boyunca deniz yetki alanlarının %78'inde üç boyutlu sismik araştırmalar gerçekleştirmiştir (Aden, 2025). Bu bilgilere dayanarak, Şubat 2026'da derin deniz sondaj gemisi Çağrı Bey, üç Türk savaş gemisi (TCG Sancaktar, TCG Gökova ve TCG Bafra) eşliğinde Somali'ye gönderilmiştir (Cumhuriyet, 2026). Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Nisan 2026'da Curad-1 kuyusunda sondaj çalışmalarının başlayacağını duyurarak, operasyonla ilgili şu teknik detayları vermiştir: "Somali'de deniz 3.480 metre derinliğe ulaşıyor, bu da 3,5 kilometre su derinliğine denk geliyor. Bunun ardından, 3,5 kilometrelik daha sondaj yapmayı planlıyoruz. Amacımız, o bölgede bulunan petrolü keşfetmek ve çıkarmak. Somali'de üstlendiğimiz bu girişim, tüm bölgenin dinamiklerini kökünden değiştirebilecek kadar önemli bir proje. Potansiyeli konusunda iyimseriz."

Somali Petrol ve Maden Kaynakları Bakanı Daahir Shire Mohamed, bu gelişmeyi "ülkenin ekonomik toparlanmasında önemli bir dönüm noktası" ve "Somali'nin güvenli ve müreffeh bir geleceğe doğru ilerlediğinin bir göstergesi" olarak nitelendirmiştir.

Bu bağlamda, 2024 yılında varılan anlaşmalar Türkiye-Somali ilişkilerini insani yardım ve kalkınmaya odaklanan bir ilişkiden deniz güvenliği ve enerji kaynaklarının korunmasına odaklanan stratejik bir ittifaka dönüştürmüştür. Bu anlaşmalar, Somali'nin egemenliğini korumak ve mavi ekonomiden gelir elde

etmek yönündeki hedeflerini desteklerken, aynı zamanda Türkiye'ye Hint Okyanusu'nda somut bir etki yaratma fırsatı sunmaktadır.

Sonuç ve Gelecek Vizyonu

Türkiye ile Somali arasındaki ilişkiler derin tarihi kökenlere sahip olmakla birlikte, son yıllarda, özellikle de 2011'den bu yana önemli bir stratejik dönüşüm geçirmiştir. Başlangıçta insani yardım ve kalkınma alanlarına odaklanan bu ilişkiler, Somali'deki artan güvenlik sorunlarını ve bölgenin giderek karmaşıklaşan jeopolitik yapısını yansıtacak şekilde, güvenlik sektörü reformu ve askeri işbirliğine yönelik daha organize ve kapsamlı bir yaklaşıma dönüşmüştür. Bu dönüşümün en somut işaretlerinden bazıları TÜRK SOM Askeri Eğitim Merkezi'nin kurulması ve Somali Silahlı Kuvvetleri'nin kurumsal kapasitesini güçlendirmek için devam eden destek mekanizmalarının hayata geçirilmesidir.

8 Şubat 2024 tarihinde imzalanan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması, deniz güvenliği alanındaki bu stratejik ortaklığı bir üst düzeye taşımıştır. 10 yıl süreli olan bu anlaşma, Türkiye'ye, yaklaşık 3.333 kilometre uzunluğundaki Somali kıyı şeridini ve Münhasır Ekonomik Bölgesini (MEB) yasa dışı balıkçılık, korsanlık ve terör tehditlerinden korumak konusunda önemli yükümlülükler getirmektedir. Sonuç olarak, anlaşma Somali'nin deniz egemenliği ve mavi ekonomisiyle ilgili hedeflerini güçlendirirken, Türkiye'nin de Doğu Afrika ve Hint Okyanusu bölgelerinde daha resmi bir askeri ve ekonomik varlık kurmasına olanak sağlamaktadır.

Türkiye ile Somali arasındaki deniz güvenliği alanındaki işbirliği, bölgesel ve küresel jeopolitik dinamikleri önemli

ölçüde etkileyebilecek bir potansiyele sahiptir. Bu bağlamda Türkiye, Hint Okyanusu'nda "Mavi Vatan" doktrini aktif olarak uygulamakta ve enerji güvenliği, deniz ticaret yollarının korunması ve deniz alanlarının izlenmesi gibi stratejik hedeflerine doğru ilerlemektedir. Somali açısından bu ortaklık, kalıcı deniz güvenliği sorunlarına yönelik kurumsal ve sürdürülebilir yaklaşımlar için bir temel oluşturmakta; deniz kaynaklarını yönetmek ve ekonomik özerkliği etkin bir şekilde artırmak için hayati bir fırsat sunmaktadır.

Anlaşmanın bölgesel etkileri de hayati önemi haizdir ve göz ardı edilmemelidir. Özellikle liman erişimi ve deniz yetki alanları konusunda anlaşmazlıklara yol açan Etiyopya ile Somaliland arasındaki mutabakat zaptının ardından, Türkiye'nin Somali'nin toprak bütünlüğü ve egemenlik iddialarını açıkça desteklemesi, Afrika Boynuzu'ndaki istikrar yapısını doğrudan etkilemektedir. Türkiye'nin Somali'deki askeri ve ekonomik katılımının genişlemesi, diğer bölgesel aktörlerin (Çin, ABD, Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır) politika önceliklerini etkileyebilir. Yakın gelecekte, Türkiye'nin Somali Donanması'nın modernizasyonu ve kapasitesinin artırılmasına yönelik artan desteği, Somali'nin bölgesel deniz güvenliği çerçevesine daha belirgin ve etkili bir katılımcı haline gelmesini sağlayabilir. Mevcut eğilimler devam ederse, Türkiye ile Somali arasındaki ilişkilerin önümüzdeki beş yıl içinde üç ana boyutta gelişmesi beklenmektedir:

İlk boyut, denizcilik sektöründeki değişimi içermektedir. Somali Donanması'nın Türkiye yardımıyla kurumsal olarak güçlendirilmesi ve Oruç Reis tarafından toplanan sismik verilerin açık deniz sondaj girişimleri için temel olarak kullanılması

halinde, Türkiye'nin Somali'nin Münhasır Ekonomik Bölgesi (MEB) içindeki operasyonel varlığı 2026'dan sonra önemli ölçüde ivme kazanacaktır. İyimser bir senaryoda, bu gelişme Somali'nin nihayet mavi ekonomisinden önemli gelir elde etmesini sağlarken, Türkiye'nin de Afrika Boynuzu'nda fiilen bir deniz üssü olarak işlev gören lojistik altyapısını güçlendirmesine olanak tanıyabilir.

İkinci olarak, savunma sektöründe bir dönüşüm yaşanmakta ve güvenlik tedbirleri resmen hayata geçirilmektedir. TURKSOM Üssü'nün eğitim kapasitesinin yükseköğretim ve ileri düzey askeri eğitim alanlarını da kapsayacak şekilde genişletilmesi, bu işbirliğinin basit kısa vadeli eğitim yükümlülüklerinin ötesine geçerek Somali güvenlik kuruluşlarının temel çerçevesinin oluşturulmasına doğru ilerlediğini göstermektedir. Bununla birlikte, bu değişimin sürdürülebilirliği, Somali'nin iç politikasının istikrarı ve El Şebab gibi silahlı grupların etkisinin sınırlandırılmasıyla yakından bağlantılıdır. Türk eğitiminin altındaki birimlerin fraksiyonlar arası çatışmalarda kullanılma olasılığı, kurumsal kapasitenin devam eden gelişimi açısından önemli bir endişe kaynağıdır.

Üçüncüsü, diplomasi ve arabuluculuğa yönelik bir eğilim söz konusudur. 2024 yılında imzalanan anlaşmalarla Türkiye, Etiyopya ile Somali arasındaki gerginliklerin arabuluculuğunda proaktif bir rol üstlenmiştir; bu gelişme, Ankara'yı sadece ikili bir ortak olmaktan çıkarıp bölgesel çatışmaların çözümünde gerçek bir arabulucu konumuna taşımıştır. Körfez ülkeleri ile yerel güçler arasındaki rekabetin tırmandığı bir ortamda, Türkiye'nin bu konumunu sürdürme kapasitesi, sadece kendi güvenlik çıkarlarını korumak için değil, aynı zamanda Afrika Boynuzu'nda

kapsamlı bir güvenlik çerçevesi oluşturmak için de hayati önem taşıyacaktır.

Sonuç olarak, deniz güvenliğine odaklanan Türkiye-Somali ilişkilerinin stratejik gelişimi, ikili ilişkilerin güçlendirilmesinin ötesine geçerek, Afrika Boynuzu ve Hint Okyanusu'nun daha geniş jeopolitik ortamını dönüştüren dinamik bir süreçtir. Bu işbirliği, karşılıklı menfaat, egemenlik ve bölgesel istikrar ilkelerine dayanan sürdürülebilir bir işbirliği çerçevesinin somut bir örneği niteliğindedir. 2024 anlaşmaları ve ardından gelen gelişmeler göz önüne alındığında, Türkiye'nin Somali'de sadece insani yardım sağlayıcısı veya güvenlik eğitmeni olmaktan çıkıp Hint Okyanusu jeopolitiğinde hayati bir stratejik ortak rolünü üstlendiği söylenebilir. Bu değişim, her iki ülkenin geleceği ve Afrika Boynuzu'ndaki bölgesel güç dinamikleri açısından önemli tarihsel sonuçlar doğurmaktadır; önümüzdeki on yıl içinde yakından izlenmesi gereken jeopolitik eğilimlerden biri olarak ortaya çıkmaktadır.

Kaynakça

Anadolu Ajansı. (2024). *Türkiye ile Somali arasında savunma ve ekonomik işbirliği çerçeve anlaşması*. <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/turkiye-ile-somali-arasinda-savunma-ve-ekonomik-isbirligi-cerceve-anlasmasi-3131682>

Aydın, M. (2022). *Türkiye-Somali ilişkilerinin stratejik evrimi*. [Yayın bilgisi; orijinal dosyadan doğrulanmalı]

Donelli, F. (2024, 28 Febbraio). Red Sea politics: Why Turkey is helping Somalia defend its waters. The Conversation. <https://theconversation.com/red-sea-politics-why-turkey-is-helping-somaliadefend-its-waters-224377>

Chalk, P. (2010). Piracy off the Horn of Africa: Scope, dimensions, causes, and responses. *The Brown Journal of World Affairs*, 16(2), 89–108. <https://www.jstor.org/stable/24590911>

Coşkun, A. (2026). *Turkey's F-16 deployment in Somalia*. Carnegie Endowment for International Peace. <https://www.newarab.com/analysis/aid-f-16s-turkeys-hard-power-turn-somalia>

Daban, C., & Aktaş, H. (2024). Savunma iş birliği kapsamında Türkiye-Somali ilişkileri: Türksom askeri eğitim merkezi örneği. *İmgelem Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 14, 73–100. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/imgelem/article/1435425>

Gasco, R. (2026). *Security partnership evolution in Somalia*. [Bologna Üniversitesi; ikincil kaynak]

Geiss, R., & Petrig, A. (2011). *Piracy and armed robbery at sea: The legal framework for counter-piracy operations in Somalia and the Gulf of Aden*. Oxford University Press

Özkan, M. (2024). *Doğu Afrika jeopolitiği ve Türkiye'nin Somali politikası*. SETA. https://file.setav.org/Files/Pdf/20141021153934_40_somali_web.pdf

Reuters. (2017, September 30). *Turkey opens military base in Mogadishu to train Somali soldiers*. <https://www.reuters.com/article/world/turkey-opens-military-base-in-mogadishu-to-train-somali-soldiers-idUSKCN1C50J9/>

Siradag, A. (2022). Turkey's growing role as a security actor in Somalia: Dynamics and motivations. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 17(2), 389–404. <https://dergipark.org.tr/en/pub/akademikinclemeler/article/1115931>

T. C. Dışişleri Bakanlığı. (t.y.). *Türkiye-Somali siyasi ilişkileri*. <https://www.mfa.gov.tr/turkiye-somali-siyasi-iliskileri.tr.mfa>

The Soufan Center. (2024, February 29). *IntelBrief: Somalia-Türkiye defense deal and the regional implications for East Africa*. <https://thesoufancenter.org/intelbrief-2024-february-29/>

World Bank. (2005). *Resolving Somalia's conflict: The case for reconstruction*. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/655761468332449283/pdf/360320SO0Conflict0in0Somalia01PUBLIC1.pdf>

Middle East Eye. (2026, Şubat 2). *Turkey deploys F-16 jets to Somalia as it strengthens...* <https://www.middleeasteye.net/news/turkey-deploys-f-16-jets-somalia>

Özkan, M., & Akgün, B. (2010). Turkey's opening to Africa. *The Journal of Modern African Studies*, 48(4), 525–546. doi:10.1017/S0022278X10000595 https://www.mfa.gov.tr/no_60_04-mayis-2009_-ctf-151_in-komutasinin-ulkemiz-tarafindan-devralinmasi-hk.tr.mfa#:~:text=Bu%20yakla%C5%9F%C4%B1mla%20%C3%BClkemiz%2C%20BM%20G%C3%BCvenlik%20Konseyi'nin%201851,%E2%80%9CTemas%20Grubu%E2%80%9Dna%20da%20kurucu%20%C3%B

[Cye%20olarak%20kat%C4%B1m%C4%B1C5%9Ft%C4%B1r.](https://www.atlanticcouncil.org/blogs/turkeysourc/e/turkey-signed-two-major-deals-with-somalia-will-it-be-able-to-implement-them/)

(Atlantic Council, 2024). Atlantic Council. (2024). Turkey signed two major deals with Somalia. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/turkeysourc/e/turkey-signed-two-major-deals-with-somalia-will-it-be-able-to-implement-them/>

T.C. Dışişleri Bakanlığı. (t.y.). *Türkiye-Afrika ilişkileri*. <https://www.mfa.gov.tr/turkiye-afrika-iliskileri.tr.mfa>

Sucuoğlu, G. ve Stern, J. (2016). *Turkey in Somalia: Shifting Paradigms of Aid*. SIIA Research Report No.24. <https://www.academia.edu/69483199>

TBMM. (2024). Türkiye-Somali Savunma Tezkeresi Kabulü.

<https://www.tbmm.gov.tr/Haber/Detay?Id=bb41dd99-dbb5-4808-8c5a-0190f5197c56>

Anadolu Ajansı. (2024). Türkiye ile Somali arasında Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması. <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/turkiye-ile-somali-arasinda-savunma-ve-ekonomik-isbirligi-cerceve-anlasmasi-/3131682>

Defence Turk. (2024). Türkiye ve Somali'den savunma işbirliği anlaşması. <https://www.defenceturk.net/turkiye-ve-somaliden-savunma-isbirligi-anlasmasi>

Türkiye Araştırmaları Vakfı. (2024). Türkiye ve Somali Arasında İmzalanan Savunma İş Birliği Anlaşması <https://www.turkiyearastirmalari.org/2024/02/26/fokus-tr/turkiye-ve-somali-arasinda-imzalanan-savunma-is-birligi-anlasmasi-bolgeyi-nasil-etkileyebilir/>

Daban, C. & Aktaş, H. (2024). Savunma İşbirliği Kapsamında Türkiye-Somali İlişkileri. *İmgelem Dergisi*, 14. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/imgelem/article/1435425>

Millî Savunma Bakanlığı. (2024, 8 Şubat). *[Türkiye ile Somali arasında Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması imzalandı]* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=76BaLBPfrDc>

TRT Afrika. (2025, April 28). *The Türkiye-Somalia hydrocarbon alliance is the spark that the region needs*. <https://www.trtafrika.com/english/article/276b08c84802>

Abdi, S. A., & Wario, H. (2025, August 6). *Türkiye throws Somalia a lifeline to catch illegal fishers*. DefenceWeb / ISS Africa. <https://defenceweb.co.za/sea/sea-sea/turkiye-throws-somalia-a-lifeline-to-catch-illegal-fishers>

Cumhuriyet. (2026, February 17). Somali'ye askeri sevkiyatlar neden arttı: 'Türkiye, sahip olduğu

yatırımların korunacağına dair caydırıcı bir mesaj veriyor.'

<https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/somali-ve-askeri-sevkiyatlar-neden-artti-turkiye-sahip-oldugu-yatirimlarin-korunacagina-dair-caydirici-bir-mesaj-veriyor-2479461>

The Africa Report. (2025, April 24). *Why Somalia's oil deal with Türkiye is facing growing backlash*. <https://www.theafricareport.com/382210/why-somalias-oil-deal-with-turkiye-is-facing-growing-backlash/>

Malin, M. (2025, May 22). *Using the Domestic Revenue Mobilisation lens to assess Somalia's oil agreement with Türkiye*. LSE International Development

Blog. <https://blogs.lse.ac.uk/internationaldevelopment/2025/05/22/using-the-domestic-revenue-mobilisation-lens-to-assess-somalias-oil-agreement-with-turkiye/>

Radikal. (2026, January 3). *Bakan Bayraktar, Somali'de yapılacak sondajın detaylarını açıkladı: Oradan ümitvarız*. <https://www.radikal.com.tr/ekonomi/bakan-bayraktar-somalide-yapilacak-sondajin-detaylarini-acikladi-oradan-umitvariz-24218/>

The Soufan Center. (2024, 29 Şubat). IntelBrief: Somalia-Türkiye Defense Deal and the Regional Implications for East Africa. <https://thesoufancenter.org/intelbrief-2024-february-29/>

Al-Monitor. (2024, 22 Şubat). Turkey confirms maritime security deal with Somalia amid tensions over Somaliland. <https://www.al-monitor.com/originals/2024/02/turkey-confirms-somalia-maritimesecurity-deal-amid-somaliland-tensions>

Atlantic Council. (2024, 18 Haziran). Turkey signed two major deals with Somalia. Will it be able to implement them?

<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/turkeysourc/e/turkey-signed-two-majordeals-with-somalia-will-it-be-able-to-implement-them/>

Donelli, F. (2024, 28 28). Red Sea politics: Why Turkey is helping Somalia defend its waters. The Conversation. <https://theconversation.com/red-sea-politics-why-turkey-is-helping-somaliadefend-its-waters-224377>

DİPLOMATİK İLİŞKİLER ve POLİTİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
CENTER for DIPLOMATIC AFFAIRS and POLITICAL STUDIES

+90 216 310 30 40 info@dipam.org

+90 216 310 30 50 www.dipam.org

Merdivenköy Mah. Nur Sok. Business İstanbul
A Blok Kat:12 No:115, Kadıköy/İstanbul

YAZAR HAKKINDA

Yusuf ABUKAR MOHAMED, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünden lisans derecesini aldı. Lisans bitirme tezini "Somali'de Kuraklık ve Güvenlik Sorunları Arasındaki Bağlantılar" üzerine tamamladı ve bu çalışmada çevresel stres faktörlerinin Afrika Boynuzu'ndaki güvenlik istikrarsızlığıyla nasıl kesiştiğini analiz etti.

Hâlihazırda Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nde Güvenlik Çalışmaları alanında yüksek lisans eğitimine devam etmekte. Tez çalışmasında, "İnsani Yardımdan Stratejik Ortaklığa: Türkiye–Somali İlişkilerinde Güvenlik Boyutunun Evrimi (2011–2024)" başlığıyla, iki ülke arasındaki ilişkilerin dönüşümünü, savunma ve güvenlik iş birlikleri, diplomatik ve ekonomik entegrasyon dinamikleri çerçevesinde çok boyutlu olarak inceledi.

Türk Kızılayı ve AFAD bünyesinde gönüllü olarak katıldığı insani yardım faaliyetleri, saha araştırmaları, kriz ve risk yönetimi konularındaki sertifikaları mevcuttur.

DİPAM'da stajyer olarak yer almakta, Somali özelinde bölge çalışmaları üzerine çalışmalarını sürdürmektedir.